



Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

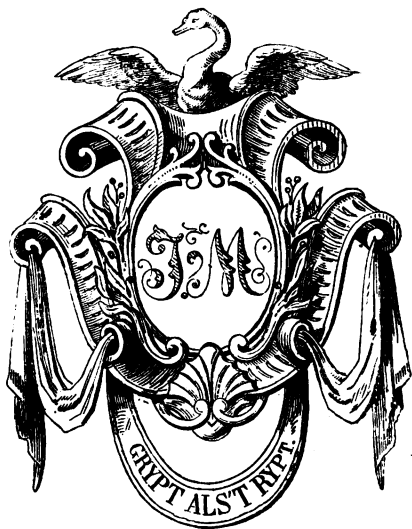
Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>





RSITEITSBIBLIOTHEEK GENT



900000153543

154
1863
ORDONNANTIEN
ENDE

ARTICVLN:

Beraemt by de Hoogh Mo:
Heeren Staten Generael/der Geunteeerde
Provincien/op het toe-rusten ende toe-stellen/van eene
West-Indische Compagnie. Mitsgaders alle privi:
legien ende gherechtigeden/de zelbe ghe-
gheven ende vergundt.

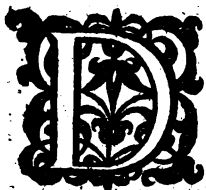


Ghedrukt in het Iaer onses Heeren,

ANNO 1621.

Handwritten: 1617
1618

E Staten Generael der Vereenichde



Aeder-Landen. Allen den gheenen die desen zullen sien/Saluyt. Doen te weten / dat wy bemerkende den welstant deser Landen ende twelbaren van de Inghesetenen van dien / pñcipalijck te bestaen by de Schip-vaert ende koopphandel / die van alle oude tyden / uyt de zelven Lande ghesluckelijck ende met grooten seggen ghegheven is gheweest / op alle Landen ende Koninckrijcken / zoo ist dat wy begheerende/ dat de voorszeyden Inghesetenen / niet allen by haren voozgaende navigatien traficque ende hanteringe/werden gheconserven: Maer oock dat haer traficque zoo veel moghelijck zoude mogen toe nemen/bysonder in coyformiteyt/van den tractaten/alliancien / verbonden ende extrecoursen / op de traficque ende Zee-vaert/met andere Pñncen/Republicken ende Volckeren / eertijts ghemaect/die wy in allen deelen punctuelijc verstaen/onderhouden ende achtervolght te moeten werden / ende wy by experientie bevindende/dat zonder ghemeene hulpe / assistentien ende middelen/van een generalen Compagnie , niet byzuchtbaerlijck/in de quartieren hier naer gedesigniert/gebzeven/beschermt/ende gemainteneert en kan werden/mits de groote abontuere van Zee-roberien/extorsien/ende andersints die op soo veere reysen zyn vallende. Zo hebben wy mits verscheyden / ende andere peginante / rebenen ende consideratien/ons daer toe moederende / rijpe deliberatien van Gaden/ende uyt hooch bysinghende dozsaken goet ghevonden / dat de Schipvaert / handelinghe ende comersien / inde quarteren van Vvest-Indien ende Africa, ende anderen hier naer gedesigneert/vooztaen niet anders en sal werden ghegheven / van met ghemeene vereenichde macht vande koopphanden ende Inghesetenen deser Landen/ende dat tot dien eynde op gericht sal worden/ eenen generalen Compagnie/die wy uyt sonderlinge affectie/tot den gemeenen welstant/ende om den Inghesetenen van dien / te conserveren in goede neeringe en wel-vaert / zullen maintenireren ende verstercken/met onse hulpe / faveur / ende assistentien / vooz zoo veel de jeghenwoozdighen staet ende ghesaltentisse der Landen eenichsins kan verbraghen/ende daer toe te voozsien/met behoorzijcke Octroey/en met de privilegien ende exemptien/ hier naer volghende : Te weten/ dat binnen den tijt van vier-en-twintich Jaren/niemant van

de Ingheboozeten ofte Inghefeten deser Landen/anders dan altem
 upt den naem vā dese vereenichde Compangie/upt dese Vereenichde
 Neder. Landen/ nochte oock van buyten de selve Landen/ zal mogen
 baren ofte negotieren/ op de cūste ende Landen van Africa, van Tro-
 pica, Cancrī, tot Cabo de bonne Esperance, nachte op de Landen van
 America ofte VVest. Indien, beginnende vant Zupdt. eynde van Terra
 nova, dooz de strate van Magellanus le Maria, ofte andere straten ende
 passagien/ daer omtrent ghelegghen/ tot de strate van Anian, zoo op de
 Noozd. Zee als op de Zupd. Zee / nochte op eenighe Eplanden aen
 de eene ende andere ynde/ ende tusschen beyde gelegghen / mitsgaders
 op de Anstraelche ofte Zupder. Landen/ streckende ende liggende/ tus-
 schen beyde Meridianen, rakende int Oosten de Cabo de bonne Espe-
 rance, ende int Westen het Oosteynde/ van Nova Guinea Incluyt. En-
 de zo wie sonder consent van dese Compagnie / hem sal verboo-
 ren te baren ofte te negotieren op eenighe plaetsen / binnen de boozsz
 lemiten/ deser Compagnien gheaccordeert/ dat sal zyn op de verbeurte
 van de Schepen ende goederen/ die bevonden zullen werden / op de
 boozschjevane cūste ende ggeweste te handelen/ dewelcke badelijcken
 allomme/ van wegghen de boozsz Compagnie aenghetast / ghenomen
 ende als verbeurt/ ten behoeve van den selven ghehouden sullen wer-
 den. Ende in cas zodanighe schepen ofte goederen verkocht mo-
 che wesen / oft in andere Landen ofte havenen in ghelopen / zullen de
 Aeders ende Partecipanten/ booz de waerden van die selve Schepen
 ende goederen moghen werden gheexcutteert / upt ghesondert alleen /
 dat de ghene die booz date van dit Octrope / upt desen ofte anderen
 Landen / op eenighe des boozsz cūste upt gheloopen ofte upt gheson-
 den zyn hunne handelinghe tot den uptkoop haerder goederen/ ende
 weder om komen in deser Landen / ofte andersints ter experatie toe/
 van haer Octrope/ zoo sp booz desen eenich hebben verkreghen / zul-
 len vermoghen te continueren ende langher niet / behoudelijck dat
 naer den eersten/ niemant eenige schepen ofte goederen/ en zal vermo-
 ghen upt te sepnden / naer de Quartieren / in desen Octrope beghe-
 pen / alwaert dat booz date van dien / dese Compagnie / noch niet
 epntelijck en ware ghesloten/maer zullen daer inne versien / sulcx als
 behoort/ teghens den gheenen / die wetens in fraude/ van dese onsen
 goerde meeninghe / het ghemeene beste soecken te fruestieren/ wel ver-
 staende / dat de Zoudt. vaert / op Ponte del Re zal mogghen werden
 ghecontinueert/ op conditiën ende instructiën/ by ons daer van booz-
 leden/ ofte te verlijden / zonder anders aen dese octrope te wesen ver-
 bonden.

2.

Wat boozdes de boozsz Compagnien / op onsen name ende autori-
 tept / binnen de limiten / hier boozzen gheseldt / zal mogghen maken/
 contrac.

ken / tot conservatie van de plaetsen / onderhoudinghe van goede
ordeninghe / politie ende Justitien / censamentlijcken tot voozderin-
ghe vande neeringhe stellen / depoztieren en afstellen / ende weder-
om anderen in haren plaetsen surrogeren / naer sp lupden naer ghe-
ghentheyt van saken sullen bevinden te behooren. Voorts popu-
latien van vrycht bare ende onbewoonde quartieren moghen betoo-
deren ende alles doen / dat den dienst der Landen proffit / ende ver-
meerderinghe van den handel zal vereffschen / ende zullen die van de
Compagnie ons successivelic communiceren ende oer leveren / zodan-
ighe contracten ende aliancien / als sy met de voorszeyden Princen
ende Natien zullen hebben ghemaect / mitsgaders de ghelegentheyt
van de Fortreffen / versterktheden ende populatien / by hen lieden ter
handen ghenomen.

3.

Behoudelijc / dat sy lieden eenen Gouverneur Generael verkoos-
ren / ende vooz hem instructie geconsipieert / hebbende deselve daer na
by ons gheapprobeert ende commissie ghegeven zal worden / ende dat
voorts zodanighe Gouverneur Generael / zoo wel als andere vice
Gouverneurs / Commandeurs ende Officieren / gehouden zullen we-
sen den eede van ghetrouwicheydt / aen ons te doen ende oock aen de
Compagnie

4.

Ende indien de voorsz Compagnie / op eenige der voorsz plaetsen /
in schijn van vrientschap bedrogen / ofte qualijc getraceert mochte
worden / ofte dat int vertrouwen van eenige princingen / ofte koop-
manschappen / die selve zonder restitutie / ofte betalinghe daer van
te genieten / gehouden worden / dat sy de schade nae ghelegentheyt
der saken / ende naer dat sy best zullen verinogen / zullen doen repa-
reren / vooz alsulcke middelen alshien ghevoerchelijck zal konnen
doen.

5.

Ende al zoo tot plantinghe / versterkinge ende defensie / van desen
handel / oock noodich sal zijn / eenich krijghe volck mede te nemen /
zullen wy naer de constitutie van het Lant / ende gelegentheyt
van sake de voorszeyden Compagnie voorszien met sodanich volck
van oorloghe / van commandement / ende van Fortificatien / als
21 ij noodich

noodich sal wesen/ mits dat die beyde Compagnien zullen worden
betract ende onderhouden.

6.

De welcke boven den eedt/ die sy gen ons/ ende zijn Excell. hebben
ghedaen/ oock sweeren zullen het commandement vande voorschre-
vene Compagnie te volghen / ende hare saken te helpen voorden
na hare beste vermoeghen.

7.

Dat de Probosten van de Compagnie een landt zullen moghen
appreherenderen het Krijghsvolck/ ende andere Vo'ck van oorloghe/
dat hem in dienste vande voorschrevene Compagnie begeben heeft/
ende de gheappreherende 't Schep brengen/ 't sy in wat Steden /
plaetsen ofte Jurisdiction van dese Landen / die selve bevonden
mochten worden. Mits dat de Probosten te vooren sullen aenspre-
ken d' Officiers ende Magistraten van de Steden ende plaetsen /
daer sulcx valt.

8.

Dat wy gheen Schepen / Ghesehut ofte Immunitien van dese
Compagnie/ tot dienste deser Landen en zullen nemen / dan met
consent van de selve Compagnie.

9.

Hebben voorts dese Compagnie geotroffeert / geprivilegieert en
gegunst/ octroyeren/ ende gunnen mits desen / dat sy niet alle hare
Schepen ende goederen by zullen moghen passeren / voer by alle
tollen/ eenige der vereenichde Provincien toekomende / ende dat sy
de selve byzuyt zullen gebruiken/ in zulcher doegen/ als de byze
Ingeseeten vande Steden deser Landen/ daertinne hare bybont-
men zijn genietende/ oock niet tegenslaende / eenighe onbyze perso-
nen/ in dese Compagnie sijn participerende.

10.

Dat alle de goederen / die dese Compagnie ghebuerende den tijt
van acht eerstkomende Jaren/ zullen tot dese landen voeren/ na de
quartieren van v'est-Indien ende Africa , ende anderen binnen die
voorschrevene limiten begrepen / ende die sy van daer in dese Lan-
den zullen brengen/ zullen wesen by van wtgaende/ ende inkontien-
de Conbopen/ wel verstaende by zo verre naer de expecatie van de
voorschreven acht Jaren. den staet ende ghelegentheit deser Lan-
den/ niet toe en laet / dien bybont van acht Jaren/ noch voer een
tijt van Jaren te continueren / dat de selve goederen daer naer/
nochte

...den oorspronkelijke beswaert zijn : Ten ware by wederom in oorzogge
naamen te geraken/in welken geballe alle de hoorszehene goede-
waren ende waren/niet hooger by onsen zullen worden beswaert/als
die op de laetste lijste by tijde / van den oorloghe beswaert-zijn ghe-
weest.

11.

Ende op dat dese Compagnie soude mogen bestaan / by een goede
regieringe/ten meesten profijte ende contentemente/van alle de par-
ticipanten. Zoo hebben wy geordonneert / dat de selve regieringhe
bestaen/ in vijf kameren/van Bewint-hebberen/ als een binnen
Amstelredam/die hebben zal de Administratie van hier neghende
parten/een Kamer in Zeelandt/booz twee negende parten/een Ka-
mer op de Wase/ booz een neghende part / een Kamer int Noor-
der quartier / booz een neghende part / ende de vijfde Kamer in
Vrieslandt/mitsgaders Stadt ende Landen/ mede booz een negende
part/op de conditie/in het register van onse resolutien gestelt/ ende
de acte daer van hoorleiden/ende zullen de Provincien/ in de welke
geen kameren en zullen zijn / niet sog veel Bewint-hebberen wer-
den geaccommodeert/ende oer de respective kameren verdeelt/als
by Lieben hondert duysenden guldens / zullen in dese Compagnie
turneren.

12.

Dat de Kamer van Amstelredam zal bestaan / van twintich Be-
wint-hebbers. De Kamer van Zeelandt/ van twaelf. De kameren
van de Wase / ende van Noorder quartier elc van vierthien/ en die
Kamer van Vrieslandt/mitsgaders van Stadt ende Lande / mede
van vierthien Bewint-hebbers/ten ware naemaels bevonden wor-
de/ dat dit meer niet anders/ dan niet meerder getal van personen/
dat geboort zoude konnen worden/in welken geballe / selve niet
kennisse van de neghentien / ende niet onse goetvindinge/ende an-
ders niet zal mogen werden vermeerderd.

13.

Ende werden de Staten/van de respective Provincien/geautho-
riseert/zy booz hun E. M. hare ordinairse Gheputeerden / ofte
booz de Magistraten der Steden harer Provincien/zodanige ordi-
naten stellen/op de aentepkeninghe van de Participanten/ mitsgaders
de verkiezinghe van de Bewint-hebberen/als zy naer de constitutie
van de selve hare Provincien zullen bevindende behooren/Wits van
niemand

in zal participieren/ter somme van ses dupsent gulden / in die
ner van Zeelandt/ter somme van vier dupsent gulden/ ende in
kameren van de Wase/vant Nooyder quartier / en van Wyea-
t/mitsgaders Stadt ende Landen/ter somme van gelijcke vier
cent guldens.

14.

dat de eerste Bewint-hebbers zullen dienen/den tijt van ses Ja-
ende dat men de selve overstreken zijnde/ eerst by lottinghe zal
anderen/een derde part vant ghetal van de Bewint-hebbers/
twee Jaren daer na/gelijcke derde part / ende d'ander twee
ende Jaren het leste derde part / ende voorts successivelijck die
te in dienste zijn/laten afgaen / ende dat in plaetse van den af-
gande / ofte van den ghenen / die vooz ofte naer / zoude moghen
wich/ ofte om andere rebenen verlaten worden / by de Bewint-
voeren/ zoo blijvende als afgaende / mitsgaders by de hooft Par-
tanten/die in persone/ en op hare kosten / daer by sullen willen
reben/die andere zullen werden genomineert/wat welcke de vooz-
reben respectie Probiutien / Ghe deputierdens ofte Magistra-
niewwe electe van Bewint-hebber zullen boen/ ende de vacante
tsen successivelijc suppliren / ende zullen vooz hooft Participan-
gehouden worden/die vooz hun epgen zo veel participieren/ als
respectie Bewint-hebberen sijn doende.

15.

dat men de rekeninghe van de equipagie / ende wotrustinghe vant
scheiden/ met de dependentien van dien/ zal doen drie maenden na
vertreck van de Schepen/ende een maendt daer na / Copien aen
ende aen de respectie Kameren seyn den / ende van de retour-
mitsgaders van de verkopinghe der selver / zullen de Kameren
vordickwils by dat goet sullen vinden / ofte sy van de Kame-
daer toe versocht werden) Staedt aen ons ende aen malkande-
overschicken.

16.

dat men alle ses Jaren/zal maken generale rekeninghe / van al
dat redinge ende retouren/mitsgaders van winste / ende verlies
de Compagnie. Te weten een vande negotie / ende een van der
oge elc à part/welcke reekeninghen int openbaer zullen woz-
gedaen/na voozgaende afficte van billietten/ten epnde jeder
daer by interest hebbende/ opt hooren van de selve rekeninghe
nogen komen/ende indien vooz d'esperatie vant sevende Jaer/
de cert.

zel gehouden blijven/ haer rekeningon als booren te doen / binnen
sulcken tyde/ende op sodanighe penen/ als by ons tghens de ghe-
brececkighen zullen worden ghesatueert. Ende zal niet te min on-
derruffchen van de winste van de negotien / uytdeelinghe ghedaen
worden / zoo dickwils alfineu bebinden zal / datter thien ten hon-
dert gheprositeert sal zyn.

17.

Niemant sal / gheduerende den tijt van desen octrope/ syn Capi-
tael ofte in gelepde penningen uyt desen Compangie mogen trecken/
gelijc men oock gheen nieuwe Participanten sal mogen in nemen/
van in dien ter experatie / van hier ende twintich Jaren mochte
goet ghebonden werden / dese Compagnie te continueren / ofte een
nieu op te rechten / zal finale rekeninghe ende estimatie by die ne-
ghenthien / met onse kennisse gedaen worden / van alle tghene dese
Compagnie is toe behoorende / als oock van de noodelijcke kosten/
die by de zelve zyn gedaen/ ende weder een vermogen / na de boozfs.
afrekeninghe ende ghedane estimatien/ syne penninghen te lichten/
ofte in de volghende Compagnie na addeniant van dien/ int gheheel
ofte deel/ te continueren/ ofte participeren / ende sal in sulcken ge-
valle de volghende Compagnie de restanten/ die volghens de recke-
ninge ende estimatie bebonden sullen worden / tot haren laste mo-
ten nemen/ en de Participanten / die in de Compagnie niet sullen
goet binden te continueren / haer continghent betalen/ op al sulcke
termijnen/ als de neghenthien met onse kennisse ende goet binden/
sullen bebinden te behooren.

18.

Wat so dickwils het van noode sal zyn/ een generale vergaderin-
ge van de boozschreben Kameren te houden / iselbe sal geschieden/
by negenthien Personen/ daerinne uyt de Kamer van Amstredam
sullen compareren acht/ uyt Zeelandt vier van de Mase twee/ uyt
het Noorder quatier twee/ uyt Vrieslandt mitsgaders Stadt ende
Landen twee/ wel verstaende dat den negenthinden persoon / ofte
soo veel meer als top telkens sullen goet binden / by ons sal wor-
den ghe deputeeert/ omme in de boozschreben vergaderinge/ de saken
van de Compagnie ten besten te helpen dirigeren.

19.

Van welke generale vergaderinghe/ van die boozschrebene Ka-
meren/ alle saken dese Compagnie aengarnde/ verhandelbt ende be-
sloten sullen worden / wel- verstaende dat in saken van sozloge/ op
de ghenomene resolutie/ versocht sal worden onse approbatie.

De voorsz. leden der gaderinge der schyden synen/ dat te
samen komen/ om te resoleren/ wanneer men sal quipere/ hoe veel
schyden men op elc quartier sal senden/ de Compagnie int gemeen
betreffende/ sonder dat d'een of d'ander kamer pct sal moghen aen-
richten/ buyten de voorsz. zeven gheemeene resolutien/ maer sullen
gehouden zyn/ de selve te effectueren/ ende int werck te stellen/ ende
indien eenighe kamer bevonden worde/ in ghebreke te zyn/ de ghe-
meene resolutien te achtervolghen/ ofte te contravenieren/ hebben
wy die selve vergaderinge geauthoïseert/ cū authoïseren by dese/
om sodanich gebrec/ en contrabentie met den eersten te doen repa-
reren/ waer inne wy des versocht zynde/ haer sullen affisteren.

21.

De selve generale vergaderinghe sal ghehouden worden/ de eer-
ste ses Jaren/ binnen Amsterdam/ ende twee Jaren daer na in Zee-
landt/ ende soo voorts van tijde tot tijde/ in de voorsz. zeven twee
plaetsen.

22.

De Bewint-hebberen/ die van weghen de Compagnie ghecom-
mitteert zynde/ van huys sullen reysen/ t'zy op de voorsz. zeven ver-
gaderinghe/ ofte elders/ sullen vooz haer teerkosten ende dach gelt
hebben/ vier gulden daerhs/ boven de Schuyt ende Waghgen v'ach-
ten/ wel verstaende/ dat ghene die van d'een Stadt na de ander
reysen/ om die kameren als Bewint-hebberen/ ende Regeerders
te frequenteren/ gheen dach ghelt/ ofte reys kosten en sullen ont-
fanghen/ tot laste van de Compagnie.

23.

Ende oft ghebeurde/ dat in de voorsz. zeven generale vergaderin-
ge eenighe wichtighe saecken vooz vielen/ daer inne sy niet wel en
konden verdraghen/ ofte dat sy selfs hun moghen beswaert vinden/
om elck anderen te overstenimen/ dat 't selve ghelaten sal worden
tot onse decisie/ ende 't ghene dien aengaende/ goet ghebonden sal
worden/ sal achtervolcht ende na ghekomen worden.

24.

Ende sullen alle Inghesetenen deser Landen/ ende oock van an-
dere Landen/ by openbare affictien van billetten/ binnen den tijt
van een maent naer date van desen t'affigieren/ gewaerschoot wor-
den dat sy binnen d'ertijt van vyf maenden/ ingaende de eersten Ju-
nij toekomende/ in dese Compagnie sullen werden geadmiteert/ cū
dat sy hunne penninghen die sy sullen willen in legghen/ sulen mo-
ghen opzenghen in d'zy termynen/ te weten een derde part/ ter ex-
peratie vande voorsz. zeven vyfmaenden/ ende d'ander twee derde
parten op d'ie achtervolghende Jaren/ ten ware de voorsz. zeven
generale vergaderinghe bevonden/ datmen dese termynen soude
moghen verlengen/ daer van de Participanten te hooren by affixie
van billetten sullen worden gheadverteert.

De Schyden

an Weder ende Windt/de Schepen van het eene quartier wt-ge-
 reypt/aen- quamien in het ander/ als die van Amsterdam/ ofte van't
 Noorder-quartier/in Zeelant/ ofte inde Mase/ ofte die van Zeelant
 en Hollant/ ofte die van Vrieslandt/ midtsgaders Stadt ende Lan-
 den/in een ander quartier / dat niet-te-nim elcke Kamer de Admini-
 stratie ende bewindt van hare wt-ghesonden schepen ende koop-
 manschappen sal behouden / ende dat sy de selve moghen versenden
 ende verhooren naer de quartieren daer de schepen waren wt-ghes-
 eypt/het sy met de selve oft andere schepen: Mits dat de Bewint-
 hebbers der selver Kamer ghehouden sullen zijn / haer selfs in per-
 soon te laten binden ter plaetsen daer de schepen oft goederen aen-
 ghekomen zijn/ ende gheene Facteurs daer over sullen vermoeghen
 te stellen. Maer in ghevalle haer selfs niet ghelegghen en waere te
 reysen / dat sy als-dan de Bewint-hebberen vande Kamer daer de
 schepen gearriveert zijn/tot de Administratien sullen committeren.

26.

Als d'een of d'ander Kamer eenighe koop-manschappen ofte re-
 touren wt de quartieren/ binnen de voorschreven limiten begrepen
 ghekreghen heeft / daer van dat d'ander niet is voorsien sal gehou-
 den wesen/ die Kamer die onghewoontdeert is / op haer versoek na
 ghelegghentheit vande saecke te provideren / ende tgoet te seyn den/
 ende als sy wt-verkocht sullen hebben / noch meer te seyn den / dat
 van ghelycken de Bewint-hebberen van de respective Kameren/
 eenighe personen tot de equipagien / ofte andersints wt andere
 steden daet kameren ofte Bewint-hebbers zijn van noode heb-
 bende / daer toe de Bewint-hebberen van dese Compagnie sullen
 moeten versoeken/ende employeren/ sonder eenighe Factoren daer
 toe te ghebruycken.

27.

Ende indien eenighe Provincien goet vinden / eenen Agent te
 stellen aen de penninghen / wt hare Inghesetenen te versamelen/
 ende in masse in eenighe Kamer in'te legghen / ende van de wtdee-
 linghe betalinghe te voorderen : sal de Kamer ghehouden zijn / a-
 sulcken Agent toe te laten acten inde selve Kamer / om aldaer ghe-
 informert te werden van den staet van de wt- gheven ende in-ko-
 men / wt ende in-schulden / behouden dat de penninghen by sul-
 ken Agent in-ghebrocht / sullen bebraghen vijftich duysent gul-
 dens/ ende daer boven.

28.

De Bewindt-hebbers sullen vande wt-reyse / ende vande retou-
 ren / midtsgaders van de Princen voer provisie gherichten een ten
 hondert/en van goud ende silver maer een halften hondert: welcke

28 g

provisie

provisie sal verbeest worden / voór de Kamer van Amsterdam vier neghende deelen / de Kamer van Zeelant twee negende deelen / van de Wase een neghende deel ende van Vriesslant / mitsgaders Stadt ende Landen gheslachte neghende deel.

29.

Wel verstaende dat sy luyden van het gheschut / ende de waerde vande Scheyen niet meer als eens provisie sullen ghenieten / sullen voorts geen ge provisie genieten / van Scheyen / geschut en anders / waer inede wy dese Compangie sullen verstercken / nochte ooc vande penningen die sy voór dese Compangie sullen lichten / nochte van dat sy de Waren benificeren / ghelijc sy tot laste vande Compangie niet en sullen mogen brengen / eenige vacatie / reys ofte teer-kosten vanden genigen die sy sullen moghen committeren / om de wt-roedinghe te vorderen / ende de Waren daer toe noodich / te koopen.

30.

De Boeck-houders ende Cassiers sullen ghesalariseert werden tot laste vande Bewint-hebbers wt hare provisie.

31.

De Bewint-hebberen sullen geene Scheyen / Waren / ofte goederen / haer int gheheel ofte deel toekomende / aen dese Compangie moghen leveren ofte verkoopen / nochte vande selve Compangie eenighe koopmanschappen ofte Waren koopen / ofte doen koopen / directelicken ofte indirectelicken / noch portie ofte ghedeelte daer inne hebben / op de verbeurte van een Jaer haer provisie / die contrarie desen bevonden wort / ghedaen te hebben / ten propste vanden Armen / ende van haer Bewint-hebberschap verlaten te worden.

32.

De Bewint-hebberen sullen ghehouden wesen / by affectie van Billieten te notificieren / so dicke als sy eenighe Waren ende koopmanschappen van nieuws sullen hebben ontfanghen / ten eynde een oordeel daer van tydelicke kennisse mach hebben / al eer tot eyndelicke verkoopinge sal werden gheprocedeert.

33.

Ende oft gebeurde / dat onder d'e'en of d'ander Kamer vermant van de Bewint-hebbers in sulcken staet geraecten / dat hy niet en konde voldoen / tghene hem (sijnder administratie aengaende) verront ware / ende daer voór eenige schade mochte komē / sal wesen tot laste vande penningen die alsulcke Bewint-hebberen hebben inde Compangie / d'welcke ooc voór haer administratie specialich sijn verbonden / twelck ooc plaetse sal hebben / ten respecte van alle de Participlanten / die wt sake van koop van goederen ofte andersints / Debitours vande Compangie soude mogen wesen / ende sal gerekent worden in allen schyn / oft haer in-ghelepte penningen jegens tgeen sy de

De Bewint-hebbers vande respectie Kamers sullen responde-
ren voer hare Cassiers ende Boeck-houders.

35.

Dat alle de Waren van dese Compangie, die by den gewichte ver-
handelt sullen werden / verkocht sullen worden op eenderley ghe-
wichte / te wet / op de swaarte vant gewichte van Amsterdamm / ende
dat men alsulcke Waren sal mogen overstaen / binnen scheeps voort /
ofte inde pac-huysen / sonder daer van eenigen Accijs / Impost / ofte
Waech-gelt te betalen: mits dat de selve verkocht zijnde / niet anders
sullen mogen worden gelooft dan ter Waghe / ende mits betalende
den Impost ende Waech-gelt / so dierwils als sy worden ghealle-
neert / ghelijck andere goederen / de Waghe subject zijnde.

36.

Dat men de personen ofte goederen der Bewint-hebbers niet en
sal mogen arresteren / besetten ofte bekonnunen / oin van hen te heb-
ben rekeninge van administratie vande Compangie, noch oec om de
betalinge vande gagen ofte loon vande ghens die sy in dienst van
de Compangie ghebruict hebben : maer de gene die sulcx yet op haer
lyfden sal willen presteren / salken ghehouden zijnde selbete be-
trecken voer haer ordinaris Meesters.

37.

So wanneer eenighe Schepen vande repse sullen weder-keeren /
sullen de Generaels ofte Commandeurs over de Vlote / Schip ofte
Schepen gehouden zijn / binnen thien dagen na haer aankomste ach-
tens te komen doen rapport van t succes van hare repse / ende daer
van schriftelicken rapport over-gheven ende leveren / in dien de
sake sulcx vereyscht.

38.

Ende oft ghebeurde (dat wy gesins en verwachtte) dat yemant
de schep-baert / negotie / handelinghe ofte traffique van dese Compan-
hie contrarie het algemeyn recht / ofte oec jegens 't inhouden vande
hooftraccaten / verbonden / ende entrecoursen / in eeniger maniere
wilde beschadighen ofte hinderlick wesen / sullen hem daes teghens
moghden defenderen ende reguleren / in consoorniteyt vande instruc-
tie by ons daer van te gheven.

39.

Hebben voorts belooft / ende beloven midtsdesen / dat wy dese
Compangie tegens eenen pegelijken sullen maantneef ende defen-
deren inde byge Zee-baert ende traffique / ende ten dien syne deselbe
te hulpe komen / met een somme van thien hondert duysent gulden /
te betalen in vijf Jaren / daer van de eerste twee hondert duysent
gulden sullen worden gesurneert soo haest den termijn by de Parti-
cipanten sal wesen op-gelycht / wel-verstaende dat wy mette helste

23 ij

van

van de voorsz thienhondert duysent gulden sullen ghenieten ende
draghen winste ende risico / ghelijck alle andere Participanten / in
dese Compagnie ghenieten ende draghen sullen.

40.

Ende in ghevalle door een machtick ende ghebuerick velct / inde
voorsz Zee-vaert en traffique/de saken inde limiten van dese Com-
pagnie werden gebracht tot een openbare oorloch / so sullen wy de
selve Compagnie (so veel 's Lants ghelegentheyt sulcx eenichsins
soude toe-laten) tot hare assistentie geven seshie Schepen van oor-
loge/het minste van hondert vijftich lasten/ met vier goede wel-be-
septe Yachten/ het minste groot veertich lasten/ zijnde behoorlijck
gemonteert ende voorszien van alles/ oock van metalen/ ende ander
geschut/ende behoorlijcke quantiteyt van ammunitie/midtsghaders
van dubbelt loopende ende staende Wand/Zeplagie/Touwt/ An-
kers ende andere toe-behoorten/ sulcx die op al-sulcke groote erpe-
dite behoorden voorszien ende ghebruyct te worden/ behoudens dat
die voorts sullen worden gemant/ gebietakeert ende onderhouden/
tot koste vande Compagnie / ende dat de Compagnie gehouden sal
zijn/ daer by te voegen gelijcke seshien Schepen van oorloghe/ met
vier Yachten/mede gemonteert ende voorszien als voren / om gelijc-
kelicken tot defensie vande traffique / ende alle exploiten van oor-
loge gebruyct te werden: mits dat alle de schepen van oorloge/ende
de koopbaerdye schepen (die mede sulcx sullen worden toegherust
ende gemant als behoort) sullen staen onder een Admirael / by ons
vaer ober te stellen/naer voorgaende abvys/ vande voorsz generale
vergaderinge/ende sullen volghen onse commandementen : mitsga-
ders de Resolutie vande Compagnie/om des noot zijnde/ gelijckelijc
ten oorloghe ghebruyct te werden. Sulcx nochtans dat de koop-
vaerders byten noot/ hare ladinghe niet en sullen hasarderden.

41.

Ende in ghevalle soude mogen ghebeuren / dat de Landen in hare
lasten nietkelicken sonder moghen worden verlicht / ende dat dese
Compagnie in sware lasten van oorloge soude komen te verhallens
soo hebben wy beloofd/ende beloven midt-deseu/de voorsz subsidie
sulcx te vermeerderen/ als den staet vande Lande sal mogen lyden/
ende de saken vande Compagnie sal komen te verespichen.

42.

Hebben voorts gheordonneert/ dat in ghevalle van oorloghe alle
Princen die op de vanden/ ofte oock op de Zee-roovers/binnen de
voorsz limiten by de Compagnie/ of by den genen die den selve tha-
rer assistentie sullen worden by-geboecht / soude werden verobert/
oock de goederen/ die wt krachtte van onse Placcaten sullen worden
aen-gehaelt na af-rekeninge van alle nootelicke koste/ alsoor van
de schade die de Compagnie/ in 't veroberen van elcke Prince soude
mogen hebben geleden: mitsgaders de gerechticheyt van sijn Excel-
ls Admirael/ in conformite van onse Resolutie/ dien thalven op ten
eersten

int-hebbers van de voorsz. schepen Compagnie/mits dat daer van
gehouden sal worden/rekeninghe apart / ende verschepden van de
rekeninghe van de negotien ende commercien / ende dat het pro-
vern van de selve Pzincen sal werden geemployeert totte equipa-
cie van de Schepen ende betalinghe van het volck van oorloghe/
fortificatien/besettinghen/ ende dier ghelijcke saken van oorloghe/
ende defensie te water/ende te lande dependierende / sonder dat men
daer van sal doen eenighe distributie / ten ware dat het selve pro-
vern so groot werke bevonden/datmen sonder swackinghe vande
selve defentie/ende na dat d'onkosten van de oorloghe souden zijn
betaelt/eenighe merckelijke partie souden moghen upt deelen / de
welcke gheschieden sal apart/ende geschepden van de commercien/
ende ende sal de verdelinghe ghedaen worden/een tiende deele vooz de
ghemeene sake van de Vereenichde Neder-landen/ ende de reste on-
der de participanten van dese Compagnie/elcke ponts gelijcke naer
rate van sijn inghelept Capitael.

43.

Behoudelijck nochtans dat alle de Pzincen ende goederen / upt
krachte van de placaten aen ghehaelt in ghebracht / ende ter rechte
ghesest sullen moeten worden ter judicature van de Raden ter Ad-
miraliteyt/van de quartieren / daer die inghebracht sullen zijn/om
by de selve kennisse ghenomen / ende ghesententieert te werden op
de bruchdelijcheit/ ofte ondenchdelijcheit vande selve Pzincen/ bly-
vende niette min/hanghende den processe d'administratie vande in-
gebrachte goederen by de Compagnie/ ende dat onder behoortijche
Inventaris/ende behoudende de revisie vande ghenen die by senten-
tie vande Admiraliteyt ghegraveert soude moghen zijn / in conso-
mitiept van de Instructie aen die van de Admiraliteyt ghegeven/
welverstaende dat den Wendmeester/ ende andere Officiers vande
Admiraliteyten/ gheen recht sullen ghenieten/ ofte moghen pzet-
deren van de Pzincen/ die by dese Compagnie sullen worden gebe-
nificiert/ende daer in sy niet en zijn gheemployeert.

44.

De Bewint-hebbers van dese Compagnie/sullen solemmelijcken
beloven ende sweren/dat sy hun in hare Administratie wel/ende ge-
trouwelijcken sullen dzaghen/ goede ende denchdelijcke rekeninghe
doen van hare handelinghe/dat sy in alles sullen bevoorzeren'tmee-
ste profijt van de Compagnie/ ende der selver schade beschutten/so
veelmogelijc sal zijn/dat sy den meesten vande Participanten int op-
bzenghen ende uptdeelinghe van de penningen niet meer voozdeel
sullen doen/ als den minsten / dat sy int innen ende ontfanghen van
de uptstaende schulden/ den eenen niet meer als den anderen sullen
verschoonen/dat sy vooz haer eyghen rekeninghe participeren/ende
gheduerende

neert / mitsgaders dat sy alle ende een weder van de poorten ende
artikelen in desen vermeldt / wode soo veel haer aen gaet sulken na haer
men ende onderhouden / doen na homen ende onderhouden na haer
inletterste vermoghen.

45.

Alle welcke privilegien byz hebben ende exemptien / mitsgaders
de assistentie hier vooren verhaelt / in alle hare voorszeyden poinc-
ten ende artikelen by de voorszeyden Compagnie met goede ken-
nisse van saken hebben ghegunt / verleent / beloof ende toegheseyt /
gunnen / verleenen ende toesegghen hen mits desen / beloovende hen
lieden / de selve te doen ende laten genieten / rustelick ende vzedelick.
Ozdonnereen oock dat de selve sulien werden onderhouden ende ge-
achtervolcht / by alle Overicheden / Officieren ende Onderfaten / van
dese Vereenichde Nederlanden / sonder daer teghens te doen direc-
telijck of indirectelijck so wepnich binnen als buyten de selve Ver-
eenichde Neder-landen / op pene van daer over als beletters vant
ghemeen welbaren der selver Landen ende overtreders van onse
ozdonnantie ghestraft te worden / aen Lijf ende goet / beloovende
daer en boven dat by de Compagnie int inne houden van desen
onsen ootrope sulien maintaineren / ende staende houden by alle trac-
taten van pypse / alliantien ende entrecoursen / met de nagheweren
Princen / Rijcken ende Landen / sonder yet ghedaen ofte ghehandelt
te worden / dat tot verminderinghe van desen soude moghen stre-
ken / ontbieden daerom / ende bevelen wel expresselijcken alle Gou-
verneurs / Justicieren / Officieren / Magistraten / en Inwoonders
der voorszeyde Vereenichde Neder-lande / dat sy de voorszeyden
Compagnie ende Gewint-hebbers van dien / rustelijck ende vzedel-
ijck laten ghepuycken / het volkomen effect van desen ootrope / con-
ferte ende privilegien cesserende alle contradicten / ende empesche-
menten ter contrariten / ende op dat niemant hier van pguarantie
pretendert / so hebben wy belast / dat het sommier in houden van
desen ootrope by publicatie ofte affectie van billietten sal wor-
den genotificeert / daer ende soo het behooren sal / want
wy tselve ten dienste van den Lande bevonden
hebben te behooren.

FINIS.



